

Základní škola a Mateřská škola Osov, okres Beroun

VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

Vypracovala: Jandíková Hana

Projednáno a schváleno na pedagogické radě: 28. 8. 2025

Účinnost ode dne: 1. 9. 2025

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení §30 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů je vydána ředitelkou školy tato směrnice – Vnitřní řád školní družiny (dále ŠD, družina).

ŠD se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou MŠMT č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Poslání školní družiny

ŠD tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vzdělávání, má svá specifika, která jí odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku, spontánních činností a relaxace účastníků.

Činnost družiny je určena pro žáky 1. stupně základní školy. Činností vykonávaných družinou se mohou účastnit i účastníci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny.

Podrobnosti k výkonu práv a povinností účastníků a jejich zákonných zástupců ve školském zařízení
podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů se zaměstnanci školy

Účastníci jsou povinni:

- a) řádně docházet do školského zařízení,
- b) dodržovat Vnitřní řád ŠD, předpisy a pokyny školy a školského zařízení k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,
- c) plnit pokyny pedagogických pracovníků školy vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo Vnitřním řádem školní družiny,
- d) informovat školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání,
- e) dokládat důvody své nepřítomnosti v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem,
- f) účastník se ve ŠD chová slušně k dospělým i jiným účastníkům školy, dbá pokynů pedagogických a provozních pracovníků, dodržuje školní řád školy a odborných učeben, chová se tak, aby neohrozil zdraví svoje, ani jiných osob,
- g) účastník chodí do ŠD pravidelně a včas,
- h) docházka do ŠD je pro přihlášené účastníky povinná, odhlásit se může vždy na základě písemné žádosti rodičů,
- i) účastník chodí vhodně a čistě upraven a oblečen, s ohledem na plánované činnosti,
- j) účastník udržuje prostory ŠD v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením,
- k) před ukončením činnosti družiny účastníci z bezpečnostních důvodů neopouštějí školní budovu bez vědomí vyučujících, v době mimo vyučování zůstávají ve škole jen se svolením vyučujících a pod jejich dohledem,
- l) účastníci chrání své zdraví i zdraví ostatních účastníků.

Účastníci mají právo:

- a) na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, má právo vzdělání a svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti v družině, každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností družiny, hlásí bez zbytečného odkladu,
- b) na rozvoj osobnosti podle míry nadání, rozumových a fyzických schopností,
- c) na volný čas a přiměřený odpočinek a oddechovou činnost odpovídající jeho věku,
- d) na svobodu projevu, slušnou formou se vyjadřovat ke všem záležitostem, které se týkají jeho vzdělávání,
- e) na přístup k informacím, které podporují jeho osobnostní rozvoj, na informace a poradenskou pomoc školy v záležitostech týkající se vzdělávání, podávat stížnosti vychovatelce, vedoucí vychovatelce, školnímu metodikovi prevence sociálně patologických jevů, vedení školy,
- f) na ochranu před jakoukoliv formou diskriminace, před projevy šikany, rasismu, xenofobie a netolerance vůči odlišnosti,
- g) na ochranu před jakýmkoliv tělesným i duševním násilím, zneužíváním, urážením a zanedbáváním, na ochranu před všemi návykovými látkami a dalšími sociálně patologickými jevy, které ohrožují jeho duševní a tělesný vývoj, využít pro důležitá oznámení, která se týkají zejména bezpečnosti žáků, projevů tělesného či duševního násilí a dalších projevů netolerance či vzdělávání, schránku důvěry, a to i podobě anonymního oznámení.

Všichni účastníci jsou si rovni ve svých právech bez ohledu na věk, národnost, státní příslušnost, zdravotní stav, náboženské vyznání, etnický původ, sociální původ či pohlaví.

Zákonní zástupci nezletilých účastníků mají právo

1. Na informace o průběhu a výsledcích zájmového vzdělávání jejich dítěte,
2. Vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajících se vzdělávání jejich dítěte, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost,
3. Na informace a poradenskou pomoc školní družiny v záležitostech týkajících se vzdělávání jejich dítěte,
4. Zažádat o uvolnění účastníka ze vzdělávání podle pravidel tohoto Vnitřního řádu,
5. Podat stížnost vedení školy,
6. Na sdělení školní družiny (školy) o úrazu účastníka (bez zbytečného odkladu).

Zákonní zástupci nezletilých účastníků mají povinnost

1. Zajistit, aby účastník řádně docházel do školní družiny (je-li přihlášen),
2. Spolupracovat se ŠD při řešení výchovných problémů účastníka,
3. Na vyzvání vedoucí vychovatelky, popř. ředitelky školy se osobně zúčastnit projednání závažných otázek týkajících se výchovy účastníka,
4. Informovat ŠD o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích účastníka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání,
5. Oznamovat nepřítomnost účastníka na vzdělávání ve ŠD,
6. Seznámit se s Vnitřním řádem školní družiny.
7. V případě žádosti o osvobození od úplaty podají písemnou žádost k rukám ředitele školy.

Pravidla vzájemných vztahů účastníků, zaměstnanců školy a zákonných zástupců účastníka

1. Účastníci, zaměstnanci školy a zákonní zástupci se navzájem respektují, při vzájemném styku dodržují zásady kulturního chování,
2. Zákonní zástupci účastníků a zaměstnanci školy se vzájemně podporují a podle svých schopností a možností spolupracují na výchově a vzdělávání účastníků v souladu s platnými právními předpisy a vnitřními předpisy školy,
3. Případné spory a konflikty řeší zaměstnanci školy a zákonní zástupci věcně, bez emocí a nikdy přímo před účastníkem. V případě potřeby vyhledají pomoc při řešení sporu u vedení školy nebo metodika prevence,
4. Zaměstnanci školy vydávají účastníkům a zákonným zástupcům účastníků takové pokyny, které bezprostředně souvisí s plněním školního vzdělávacího programu ŠD, školního řádu a dalších nezbytných organizačních opatření,
5. Vyzve-li ředitelka školy nebo zaměstnanec školy zákonného zástupce k osobnímu projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání účastníka, konzultuje termín schůzky se zákonným zástupcem účastníka.

Provoz školy – kritéria přihlašování o odhlašování

Ředitelka školy stanoví podle § 2 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve změně pozdějších předpisů, způsob evidence účastníků takto:

1. v ŠD je určena jako vedoucí zaměstnanec vedoucí vychovatelka, která zajišťuje přihlašování a odhlašování účastníků, vybírání poplatků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů. Rozhodnutí je vyvěšeno v hale školy a na webových stránkách školy. Je dodržován v souladu GDPR,
2. ŠD má čtyři oddělení a naplňují se do počtu 30 účastníků,
3. úplata za vlastní zapojení do činnosti školní družiny je 200,- Kč za měsíc, výši stanovuje zřizovatel
4. poplatek je poukázán na účet školy a splatný do 15. října a to 800,-Kč (platba do prosince)
5. od ledna do června je poplatek 1200,- Kč a je splatný do 15. února

Úplata může být snížena nebo prominuta:

- a) účastníkovi, pokud je společně posuzovanou osobou pro nárok na sociální příspěvek, který pobírá jeho zákonný zástupce nebo jiná oprávněná osoba,
 - b) zákonný zástupce žáka podá písemnou žádost k rukám ředitele školy
 - c) pokud za účastníka není zaplacen poplatek, vedoucí vychovatelka ŠD o tom uvedomí ředitelku školy nejpozději do jednoho měsíce. Ředitelka školy může rozhodnout o případném vyloučení žáka ze ŠD, popř. o prominutí úplaty (v odůvodněných případech),
6. po projednání se zřizovatelem se činnost v době všech prázdnin přerušuje, pokud se přihlásí méně než 5 účastníků,
 7. k pravidelné denní docházce do školní družiny jsou přijímáni účastníci 1. – 5. ročníku. Přihlášení účastníků zájmového vzdělávání probíhá první školní den, vychovatelky rozdají účastníkům přihlášky, na přihlášce zákonný zástupce vyplní rozsah docházky a způsob odchodu ze školní družiny. Na základě vyplněných náležitostí rozhodne ředitelka školy o přijetí účastníka k zájmovému vzdělávání. Přihlašování k nabízeným zájmovým činnostem bude probíhat elektronicky.
 8. rodiče nebo jiní zákonní zástupci účastníka, přihlášeného k pravidelné docházce do družiny, sdělí vychovatelkám rozsah docházky účastníka a způsob odchodu účastníka z družiny, tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku. Omluvu nepřítomnosti účastníka v družině, odchylky od docházky účastníka nebo má-li účastník odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a než je uvedeno na zápisním lístku, sdělí zákonní zástupci tuto skutečnost vychovatelkám písemně. Předem známou nepřítomnost účastníka ve školní družině, zákonný zástupce oznámí písemně,
 9. přihlašování o odhlašování účastníků ze ŠD je prováděno na základě písemných žádostí zákonných zástupců účastníka,
 10. zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky účastníka vůči pracovníkům družiny a ostatních účastníků se vždy považují za závažné porušení povinností stanovených tímto řádem.
 11. při porušení povinností stanovených tímto Vnitřním řádem lze v krajním případě vyloučit účastníka ze ŠD.
 12. ŠD neprodleně oznámí tuto skutečnost účastníkovi a jeho zákonnému zástupci a zaznamená je do dokumentace družiny.
 13. odchod účastníka před stanovenou dobou je možný pouze na základě písemné omluvy zákonných zástupců,

14. při nevyzvednutí účastníka ze školní družiny a po nezdařilém telefonickém kontaktu se zákonnými zástupci se vychovatelka školní družiny spojí s vedením školy, případně s OÚ Osov, popř. se sociálním odborem městského úřadu nebo s policií ČR.

Organizace činnosti

Provozní doba ranní školní družiny je od 6, 15 do 7, 45 hodin.

Provozní doba odpolední školní družiny je od 11, 45 do 16, 00 hodin.

Odchod účastníků ze školní družiny je doporučen na 13,30 nebo v 15,00 hodin, aby nebyla narušována výchovně vzdělávací činnost ŠD.

Spojování oddělení:

PO- čtyři oddělení se spojují ve 13. 30 ve tři, tři oddělení se spojují v 15. 30 hod. v jedno oddělení

ÚT- čtyři oddělení se spojují ve 13. 00 ve dvě, dvě oddělení se spojují v 15. 30 hod. v jedno oddělení

ST- čtyři oddělení se spojují ve 13. 30 hod. ve tři, v 15. 30 hodin se spojují tři oddělení v jedno

ČT- čtyři oddělení se spojují ve 13.00 ve tři, v 15. 30 hod. se spojují v jedno oddělení

PÁ- čtyři oddělení se spojují ve 13. 30 hod. ve tři oddělení a v 15. 30 hod. v jedno

Spojením oddělení vychovatelky přejímají zodpovědnost za všechny účastníky.

Ukončení provozu ŠD

Provoz končí v 16,00 hodin. Při nevyzvednutí účastníka do stanovené doby zákonným zástupcem, vychovatelka nejdříve podle možnosti informuje telefonicky zákonné zástupce účastníka a osoby uvedené na přihlášce účastníka do ŠD, pokud je tento postup bezvýsledný, kontaktuje pracovníka vedení školy.

Činnost ŠD probíhá v těchto místnostech:

1., 2., 3. a 4. oddělení školní družiny využívá všech prostor ve škole/všechny učebny, tělocvičnu, školní zahradu a školní jídelnu /.

Rozpis učen:

1. oddělení- učebna 1. třídy
2. oddělení- učebna 2. třídy
3. oddělení-učebna 3. třídy
4. oddělení-učebna 4. třídy

Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 žáků. Ředitelka školy stanovuje počet účastníků na jednoho zaměstnance školy s ohledem na druh vykonávané činnosti žáků, zejména s ohledem na jejich bezpečnost takto:

- a) při vycházkách mimo areál školy max. 25 účastníků,
- b) při organizačně či dopravně náročných nebo výjimečných akcích projedná vedoucí vychovatelka s ředitelkou školy předem organizační zajištění akce včetně počtu doprovázejících osob.

Účastníky školní družiny si vychovatelky vybírají v jednotlivých třídách po ukončení vyučování.

Rozsah denního provozu ŠD a rozsah činnosti schvaluje ředitelka školy na návrh vedoucí vychovatelky školní družiny.

Školní družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování (příklad) zejména formou odpočinkových, rekreačních, spontánních a zájmových činností, umožňuje účastníkům přípravu na vyučování.

- **Odpočinkové činnosti** – mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě, a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o klidové hry a klidové zájmové činnosti, poslechové činnosti apod..
- **Rekreační činnosti** – slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a sportovní činnosti mohou být rušnější.

Zájmové činnosti – rozvíjejí osobnost účastníků, umožňují účastníkům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu. Činnost může být organizována pro vybrané účastníky z různých oddělení.

- **Příprava na vyučování** – zahrnuje okruh činnosti s plněním školních povinností, není to však povinná činnost školní družiny. Domácí úkoly ve školní družině nevypracováváme vzhledem k věkové rozlišnosti. Zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech, získávání dalších doplňujících poznatků při průběžné činnosti ŠD (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy).
- **Spontánní činnosti**-vycházejí z momentální nabídky vychovatelek a týká se různých oblastí výchovně vzdělávací činnosti. Vyplývají z motivace na danou činnost. Účastníci reagují individuálně.

V době prázdnin v průběhu školního roku je provoz ŠD ukončen, pokud se přihlásí méně než pět účastníků. V případě nezájmu o prázdninový provoz se vedoucí vychovatelka s paní ředitelkou a zřizovatelem rozhodne o uzavření školní družiny.

Zákonní zástupci a další návštěvníci do učeben ŠD nevstupují, vyčkají příchodu svého dítěte před školou. Účastníci ze školní družiny odcházejí na základě vyžádání zákonným zástupcem videotelefonem, který je zabudovaný ve školní družině a v tělocvičně školy.

Při postupných odchodech účastníků z jednotlivých oddělení domů, je možné spojit činnost oddělení. Stejně tak se postupuje při spojování činnosti, kdy každé oddělení vykonává jinou činnost – zájmovou, relaxační, apod..

Rozsah denního provozu projednává ředitelka se zřizovatelem. Ředitelka schvaluje podpisem na úvodní stránce přehledu výchovně vzdělávací práce týdenní skladbu zaměstnání, která obsahuje činnosti odpočinkové, zájmové a rekreační, pohyb venku a další aktivity.

Školní družina může zřizovat zájmové činnosti a další činnosti (jako např. výlety, exkurze, sportovní a kulturní akce atd.), které jsou uskutečňovány mimo stanovenou provozní dobu ŠD.

Při organizaci vzdělávání ve školní družině stanoví délku přestávek pedagog (vychovatel) pověřený vedením akce podle charakteru činnosti a s přihlédnutím k základním fyziologickým potřebám účastníků.

Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví účastníků:

1. Všichni účastníci se chovají při pobytu ve ŠD i v budově školy tak, aby neohrožovali zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu účastníků ve školní budově, ve školní družině nebo mimo školní budovu při akci pořádané ŠD, účastníci hlásí ihned vychovateli,
2. vychovatelky ŠD provedou prokazatelně poučení účastníků o bezpečnosti v první hodině školního roku a dodatečné poučení účastníků, kteří při 1. hodině chyběli. O poučení účastníků se provede záznam do třídní knihy,
3. pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu školy, pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvična, učebna, školní hřiště atd.), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Účastníci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je veden v třídních knihách jednotlivých oddělení,
4. účastník nenosí do družiny předměty, hračky a drahé věci, které nesouvisí s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob,
5. v případě nepříznivé epidemiologické situace účastník dodržuje přísná hygienická opatření,
6. při různých činnostech se třídy co nejvíce větrají a upřednostňuje se pobyt na školní zahradě a v přírodě.

Podmínky zacházení s majetkem školy nebo školského zařízení ze strany účastníků:

- a) u každého svévolného poškození nebo zničení majetku ŠD, majetku účastníků, vychovatelek či jiných osob účastníkem je vyžadována úhrada od rodičů účastníka, který poškození způsobil. Při závažnější škodě nebo nemožnosti vyřešit náhradu škody se zákonnými zástupci, je vznik škody hlášen Policii ČR, případně orgánům sociální péče,
- b) ztráty věcí hlásí účastníci neprodleně své vychovateli. Účastníci dbají na dostatečné zajištění svých věcí,
- c) do ŠD nosí pouze věci potřebné k výuce, cenné věci ani hračky do školy nenosí,
- d) účastníci ŠD a zaměstnanci školy odkládají osobní majetek pouze na místa k tomu určená,
- e) účastníci jsou povinni řádně pečovat o propůjčený majetek školy, ochraňovat jej před ztrátou a poškozením,
- f) při nahlášení krádeže účastníkem se o události pořídí záznam na základě výpovědi poškozeného. Věc se předá orgánům v trestním řízení (ohlásit na obvodní oddělení Policie ČR), nebo účastník bude poučen, že má tuto možnost.

Podmínky zajištění ochrany účastníků před SPJ

Ochrana před sociálně patologickými jevy:

- a) pedagogičtí pracovníci aktivně podporují pozitivní vzájemné vztahy mezi dětmi, využívají pedagogické metody z kurzu komunikačních dovedností rozvíjející sociální dovednosti dětí,
- b) všichni pedagogičtí pracovníci absolvovali Kurz komunikačních dovedností, který je zárukou podporování zdravých vztahů a rozvíjení vyrovnané osobnosti jedince,
- c) škola předchází vzniku sociálně patologických jevů jednak tím, že komunikuje vzájemně s rodinou o neobvyklém chování dítěte ve škole či reaguje ihned na podněty rodičů a ověřuje je. Závažnou situaci ve třídě řeší ihned,
- d) ve škole není povolena reklama a prodej výrobků ohrožujících zdraví, psychický nebo morální vývoj dětí.
- e) ve škole není povolena činnost politických stran a politických hnutí ani jejich propagace.
- f) účastníci nepoužívají hrubých a vulgárních slov, jsou ohleduplní k mladším účastníkům, slabším, respektují se,
- g) je zakázáno ponižování, tělesné ubližování, šikanování a veškerá činnost, která by vedla k ohrožování zdraví účastníků,
- h) je nepřijatelné, aby účastník napadl ostatní účastníky z důvodu rasismu, nepřátelství, násilí a projevy diskriminace,
- i) platí přísný zákaz nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek a kouření.

Dokumentace

Školní družina pracuje s údaji o žácích v souladu GDPR.

V družině se vede tato dokumentace:

- a) evidence přijatých účastníků,
- b) písemné přihlášky účastníků/zápisní lístek/, jejich součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a odchodu účastníka ze školní družiny, plná moc na vyzvedávání účastníků,
- c) přehled výchovně vzdělávací práce, včetně docházky účastníků,
- d) celoroční plán činnosti, rozvrh činnosti, denní režim,
- e) ŠVP školní družiny,
- f) hodnocení práce ŠD jako podklad pro výroční zprávu školy, kterou vedoucí vychovatelka předkládá na pedagogických poradách,
- g) Vnitřní řád ŠD.

Vnitřní řád byl schválen pedagogickou radou dne 28. 8. 2025. Zákonní zástupci jsou informováni o vydání Vnitřního řádu.

Hana Jandíková, vedoucí vychovatelka

Mgr. Soňa Kocmanová, ředitelka školy

Osov, 28. 8. 2025